

Uçucular için tazminat kanunu tasarısı ve Millî Savunma, Maliye
ve Bütçe komisyonları raporları (1/318)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 2035, 6/189

18 . I . 1952

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Uçucular için tazminat verilmesi hakkında Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 4 . I . 1952 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

A. Menderes

Uçuş Tazminat Kanunu tasarısı gerekçesi

1. Uçuculara verilen tazminatın tarihçesi:

Havacılık tarihinin başladığı günlerden beri bu meslekin tehlikesi ve insan vücudunda yaptığı tahribatı karşılamayı temin için uçuculara tazminat vermek bütün devletlerce âdet olmuştur. Halen Rus ordusunda rütbesinin maaşından ayrı olarak bir hava Yzb. na ayda vasatı 440 Türk lirası ve Birleşik Amerika hava kuvvetlerinde bir hava Yzb. na vasatı 384 Türk lirası uçuş tazminatı olarak verilmektedir.

Havacılık tarihimizin başlangıcında uçucularımıza tazminat olarak kanunen ayda 8 altın verilmekteydi; sonraları altın para ile birlikte kâğıt para tedavüle çıkarılınca; maaşlar kâğıt, uçuş tazminatları da altın para ile ödenmeye başlanmıştır. Daha sonra altın para tamamen tedavülden kaldırılmış olduğundan, kâğıt paranın altına nazaran kıymetini kaybetmesi üzerine 1 Haziran 1926 da 889 sayılı Kanunla uçuş tazminatları yeniden tanzim edildi. Bu suretle 98 lira maaş tutarı olan bir Yzb. ya 90 lira uçuş tazminatı tahsis edilmişti. Uçuş tazminatına maaş tutarını nispet ettiğimiz zaman tazminatın maaş tutarının % 91.8 i olduğu görülür.

1931-1932 senelerinde inkişaf eden Kazanç, Buhran ve Muvazene vergileriyle uçuş tazminatlarında da tevkifat yapılmış ve bunun üzerine 3485 sayılı Kanun ile uçuculara diploma tarihinden itibaren 30 liradan başlayan ve her iki senede artması lâzımgelen 10 lira farkın uçucuya net olarak verilmesi kabul edilmiştir.

İkinci Dünya Harbine girmezden önce 3485 sayılı Kanun bir uçucu Yzb. ya maaşının % 111 i kadar uçuş tazminatı sağlaması, uçuculara temine çalışılan refah için güzel bir misal teşkil eder.

1939 da savaş başladıktan sonra gittikçe ağırlaşan hayat şartları karşısında dar gelirli memurların maaşları yükseltilmiş fakat uçuş tazminat (müteferrika) kanunu ihmale uğrıyarak eski şeklini muhattan beklenen maksat tamamen ortadan kalktığıımız Uçuş Tazminat Kanununun ve bu tazminat hafaza etmiştir. Yukardan beri tarihçesini arz etmiştir.

Zâhiren basit görülen bu mevzu hava kuvvetlerimizin hayatiyeti üzerinde son derece tahripkâr tesirleri müşahade edilmiş maddi bakımdan neticeleleri elîm olmuştur.

2. Maksat :

Sunulan bu kanun tasarısından maksat,

a) Paranın iştirak kuvveti geçmiş senelere nispetle mühim miktarda kaydolduğu için halen verilmekte olan uçuş tazminatı uçucuların mâruz kalmakta oldukları bedeni ve ruhi yıpranmayı karşılamaya kâfi gelmemekte olduğu için bu miktarı yeter dereceye çıkarmak.

b) Dolayısıyla, meslekin daha cazip bir hale gelmiş olmasını sağlayarak şimdiki personelin uçuştan ayrılmalarını önlemek ve hava kuvvetlerine yeni katılacakların miktarlarının çoğalmasını temin etmek.

c) Uçuş tazminatının kıymetini ileride vukubulması muhtemel yeni para tebeddüllerinin doğuracağı mahzurlardan korumak.

3. Şimdiki halin devamının mahzurları :

a) Sağlık durumu : II. Dünya Harbinin başlangıcından sonra yaşamak standartı üzerinde vukuagelen âni darlık, uçucularımızın gıda vaziyetine tesir etmiş ve dolayısıyla havacılığın yıpranı ve çetin vazife şartlarının icabettirdiği fiziki mukavemetini zayıflatarak genel sağlığı hasas bir duruma sokmuştur. Her gün yapılan hava vazifelerinde en az çıkılan 3000 metre irtifada yaşama şartlarının suhnet itibariyle yerdekenden 20 derece azaldığı, hava kesafetinin yarıya düştüğü vücut üzerindeki tazyik azalması sebebiyle uzuvlar üzerinde zamanından evvel fazla yıpranmalar vukuageldiği tıbben sabittir. Bugün her bakımdan havacılarımızın ihtiyaçlarını temin eden memleketlerde istatistikler bir havacı için vasatı ömrü (50) sene olarak kabul etmiştir. Halen kendi havacılarımız için temin edilen yaşama standartları diğer milletler ile kıyas kabul etmeyecek derecede az olduğundan kendi hava kuvvetlerimizdeki vasatı ömrün (50) senenin pek dununda olacağı tabiidir, bu sebeple sağlık durumundan mütevellit uçuştan ayrılanlar 1949 senesinde (50) gibi korkunç bir rakama yükselmiştir.

b. Moral durum : Fiziki bakımdan husule gelen çöküntüleri moral üzerinde yarattığı tesirlerin tepkileri derhal kendini göstermiştir. Bugün bir Yzb. nın eline vasatı 60 lira uçuş tazminatı geçmektedir. Uçucular bu kadar az para ile sıhhatleri için icabeden gıdayı almak ve sağlıklarında vücuda gelen yıpranmayı karşılamayacaklarını ve dolayısıyla hayatlarını tehlikeye atamayacaklarını söyleyerek yer hizmetlerini tercih etmektedirler. Bu sebeple de uçuşa karşı alâka ve heves azalmış; dolayısıyla pilotaj hataları yüzünden vukuagelen kaza ve kırılmalar başka devletler ile mukayese kabul etmeyecek seviyeye yükselmiştir. 1939 da tayyare kaza ve kırımı 20 ve 5 Şehide mukabil 1949 da 189 tayyare kaza ve kırımı (32 gayrikabili tamir 157 si kabili tamir) ve 21 Şehit vakası kaydedilmiş ve 116 uçucu sıhhat, morallerinin bozukluğu, uçuşa isteksizlik gibi sebeplerle yer hizmetlerine ayrılmışlardır. 1949 senesinin durumunu maddi ölçüler ile kıymetlendirecek olursak zararımızın derecesini anlamak biraz daha kolaylaşmış olur. Gayrikabili tamir olan tayyarenin vasatı olarak kıymeti 100 000 liradan $32 \times 100 000 = 3 000 000$ lira kırılıp tamir gören bir tayyarenin vasatı tamir masrafı 7 417 liradan $7 417 \times 157 = 1 164 496$ lira bir uçucuya kabili istifade bir hale gelinceye kadar sarf edilen eğitimin maddi kıymeti 84 000 lira $137 \times 184 000 = 11 508 000$ lira bu suretle genel ziyan 15 872 496 liradır.

Birbirini takip eden kaza ve şahadet vakaları matbuata aksederek efkârı umemiyede geniş bir heyecan uyandırmış ve nihayet Meclise aksederek 11 Ocak 1950 toplantısında eski Millî Savunma Bakanı bu hususta lüzumlu izahatı vermiş, ve uçucuların mâneviyatlarını düzeltmek için gerekli tedbirlerin alınmakta ve Uçuş Tazminat Kanununun bugünkü geçim şartlarına uygun bir şekilde hazırlanarak yüksek Meclise getireceğini arz etmiştir.

c) İnsan kaynaklarının durumu : Hava sınıfı fiziki ve moral bakımından muvazeneli kalifiye insan ister. Amerika'lılar 150 numara üzerinden ilmi ölçülerle 150 : 115 arasında numara alanları hava sınıfına kabul etmektedirler. Bundan anlaşılacaktır ki, hava sınıfı için her bakımdan üstün vasıfta insan bulabilmek lüzumu vardır. Bu vasıfta insan bulabilmek için kaynakların geniş olması gerektir. Bugün hava sınıfının kaynağını askerî lise ve Harb Okulu temin etmektedir. Harb Okulundan hava sınıfına tâlip olanlar meslekin tehlikelerini ve istikbalde karşılaşılabilecek her türlü gayrimüsaait şartları giderebilmek için bugün sağlanan imkânları kâfi

görmemekte ve bu yüzden mesleke gereken rağbeti göstermemektedirler. Havacılığa hevesi olanlardan da ancak % 33 ünün sıhhi muayeneleri kazandığı görülmüştür. Bu sebeplerden dolayı bu sıhhi muayeneleri kazanan gönüllülerden bugünkü ihtiyaca kâfi gelmeyen uçuş kaynaklarını çoğaltmak zaruridir. Bundan ancak havacılığı cazip bir meslek haline sokmak suretiyle sağliyahabiliriz. Şu halde bugünkü realist ölçülere göre hava sınıfı mensuplarının terfih ettirilmesi ve verilen uçuş tazminatlarının artırılması alınacak tedbirlerin en başında gelmektedir.

d) Saatte süratleri 750 kilometre olan elimizdeki tayyarelerin her biri 300 - 400 bin liradır ve süratleri 1000 kilometre olan jetlerle değiştirilmesi kuvvetle muhtemeldir. İçersinde çeşitli cihazları ve silâhları bulunan şimdiki uçakları her türlü hava şartları içersinde gece ve gündüz emniyetle kullanmak, uçucuların daha çok enerji sarfını ve nihayet fiziki ve moral bakımından daha çok yorgun düşmelerini intaç etmektedir. Bu bakımdan pek çok uçuş sıhhi sebepten uçuştan ayrılmakta ve birçokları hava değişimi almakta ve kısmen sanatoryum tedavisine tâbi tutulmaktadır. Bu hale göre 24 sene evvelki iktisadi ölçülerle hesap ve takdir edilen uçuş tazminatının yukarıda belirtilen ağır şartlar altında vazife gören uçucuların sağlıklarını muhafazaya ve idameye ve havacılığa heves ve bağlılıklarını temine kifayetli bir teşvik unsuru sayılması mümkün değildir.

4. İşte bu mülâhazalarladır ki, Tazminat Kanununun yeniden tanzimi katî bir zaruret haline gelmiştir.

5. Sunulan kanun tasarısı maddelerinin gerekçesi

Madde 1. —

a) Uçuş tazminatlarını eskisi gibi muayyen bir miktar ile değil, maaş tutarının yüzde nispetini kabul etmekle; zamanla yaşama standartlarının değişmesi halinde Devletçe yapılacak para ayarlamalarına uçuş tazminatlarında az çok uyabilmesi ve mazide karşılaşılmış müşkülleri istikbalde tekerrür etmemesi sağlanmış olacaktır.

b) Yukarıda arz edildiği gibi yabancı memleketlerin bir yüzbaşıya verdiği bu paranın aynını değil, fakat kendi yaşayış standartımıza ve Amerikan hava kuvvetlerinin halen uçucularına maaş nispeti olarak kabul ettiği % 50 yi kabul etmekle bir pilot yüzbaşının eline uçuş tazminatı olarak 175 lira geçmesi sağlanabilecektir ki, bu miktar kendi bünyemize göre tatminkâr sayılabilir.

c) Topçu pilotlarına verilecek uçuş tazminatı için maaş tutarlarının % 30 nispetini kabul etmekle; esasen bu sınıf pilotlarının uçtuğu tayyareler 100 beygir takatini geçmediği ve süratinin âzami 130 kilometre olması uçuşunun pek basit olduğunu gösterir. Aynı zamanda bu pilotların eğitimi Hava Okulumuzun ancak başlangıç eğitimine takabül eder. Kaldığı Hava Kuvvetlerindeki uçucular her türlü havada, yüksek irtifa, gece âletle uçuş, akrobasi, hava muhaberesi ve saire gibi aslında icrası çok müşkül ve yıpratıcı bir mahiyet taşımakta olduğundan topçu pilotlarına verilecek tazminatın bu farkla ayarlanması ile âdilâne bir zihniyete sadık kalınmış olunacaktır.

d) Pilot olmıyan ve fakat uçuş ekibine dâhil uçuculara uçuş tazminatı olarak maaş tutarlarının % 30 nu vermek: Bu uçucular tayyare içinde bir ekip olarak hava görevlerinin sağlanmasını temin eden atıcı, bombardımancı, telsizci, makinist gibi personelden ibarettir. Bunlardan yapılan hava vazifelerinde tehlike ve yıpranmalara mâruzdurlar. Ancak bütün hava vazifelerinden pilot mesul olduğu ve tayyareyi bizzat pilot uçurduğu için fiziki ve moral bakımından daha fazla yıpranmaları sebebiyle pilotlar ile uçuş ekibi uçucuları arasındaki farkı gözetmek bakımından bu nispet uygun görülür.

e) Hava okullarında uçuş yapmakta olan pilot ve sair öğrencilere bir miktar tazminat vermekle gerek daha bidayette mesleke gönüllü cezbetmek gerek bunların uçuş dolayısıyla sarfettikleri bu enerjiyi telâfi maksadıyla pilotlar için teğmen maaş tutarı % 25 i (56) lira pilot olmıyan ve uçuş ekibine dâhil olacaklar için teğmen maaş tutarı % 15 (33) lira vermek uygun mütalâa edilmektedir. Amerikan hava kuvvetleri hava okullarındaki rütbesiz pilot öğrencilere 180 lira aylık uçuş tazminatı verdiği göre bize kabul edilen miktar bünyemiz için normal addedilebilir.

f) Gerek pilot olan gerek olmıyan uçucular için verilen uçuş tazminatının yarbaydan yukarıki rütbelere için yarbay tazminatının aynını kabul ederek sabit kalmasını derpiş etmekle; yarbay

rütbesinden sonra fiziki bakımdan havada bizzat muharebe etmek imkânının nispeten azalmış bulunması sebebiyle âdil olacağı düşünülmüştür.

Madde 2 : 3485 sayılı Kanunda uçuş tazminatını almak için her altı ayda 15 saat uçmak şart idi. Bu miktar 1938 havacılık tekniğine göre uçucuların uçuculuk vasıflarının muhafaza edebilmeleri için kâfi idi. Bugün pilotaj tekniğinin ilerlemesiyle uçuş kifayetini muhafaza edebilmek için altı ayda asgari 30 saat uçulması şarttır. Esasen bu eihet talimatlar ile de tesbit edilmiştir. Bu hususun kanun mahiyetini alması bu bakımdan uygun görülmektedir.

Madde 3 : a) Uçucu personele uçuş uğrunda kaybettikleri sıhhatlerine mukabil uçuştan ayrıldıkları rütbede almakta oldukları uçuş tazminatının % 50 si verilmekle; kaybettikleri sıhhatleriyle hayatlarının idamesini temin için kendilerine imkân verilmiş olunacaktır.

b) Hava Okulunu bitirdiği tarihten itibaren 15 sene hizmetle yıpranmış olan uçuculara yukarıki hakların aynının tanınmasıyla; esasen bugünün modern tayyarelerinde hakkiyle hava görevlerinin yapılabileceği zaman 20 - 30 yaşları arasındadır. Yani bir pilotun en randımanlı zamanı ilk 10 senesidir. Bundan sonra randıman yavaş yavaş azalmaktadır. 15 sene hizmet görenlere bu şekilde uçuştan ayrılmak fırsatı verilmekle hava kuvvetlerinde daima zinde elemanların bulunmasını sağlamak ve bu hizmetleri, içinde çıkanlara yıpranmaları dolayısıyla bu kayıplarını telâfi için sıhhatten ayrılanlar hakkındaki hakları tanımakla hava kuvvetlerinin randıman için lüzumlu bir keyfiyet addedilmektedir.

Madde 4 : Bu madde 3485 sayılı Kanunun 5. maddesinin aynısıdır.

Madde 5 : Bu madde 3485 sayılı Kanunun 6. maddesinin aynısıdır.

Madde 6 : Bu madde 3485 sayılı Kanunun 8. maddesinin aynısıdır.

Madde 7 : Bu madde 3485 sayılı Kanunun 9. maddesinin aynısıdır.

Madde 8 : Bu madde genel olarak 3485 sayılı Kanunun 10. maddesinin aynısıdır. Ancak bu kanun tasarısında saat başına verilen üç liranın beş liraya çıkarılması paranın bundan evvel kaybettiği kıymetinin telâfisi bakımından uygundur.

Haritacıların başkalarının bu maksatla alacakları paranın maaş tutarları % 30 unu geçmemesiyle 1 nci madde gerekçesi (f) fıkrasının ruhuna sadık kalmış olunacaktır.

Madde 9 : 3485 sayılı Kanuna göre hava şehidi ailelerine 2.500 lira tazminat veriliyordu. Halbuki 3424 sayılı Kanunun 5 nci maddesi gereğince havayolları uçucularının ailelerine 5.000 lira verildiği için bu miktarın Hava Kuvvetlerindeki uçuculara da aynen verilmesi âdil olacaktır.

Geçici 1 ve 2 nci maddeler :

Bu maddelerin konulmasıyla 3485 sayılı Kanundan evvele hak kazanmış olan uçucuların bu haklarının korunması bakımından âdilâne bir zihniyete sadık kalmıştır.

Geçici madde 3 ;

Uçuş tazminatları uçuş yapıldıktan sonra verilir. 3485 sayılı Kanuna göre uçucular uçuş tazminatlarını alabilmek için her altı ayda 15 saat uçuş yapmak mecburiyetinde idiler. Bu şekilde bilhassa gerç hizmet uçucularından 15 saat uçuş yapanlara bir defaya mahsus olmak üzere 30 saat uçuş yapmış sayılarak 1952 ilk altı ayının uçuş tazminatını almayı sağlamış olmakla âdilâne bir zihniyete sadık kalmış olunacaktır.

Netice :

Arzedilen kanun tasarısı yukardaki sebeplerden dolayı kabul edildiği takdirde:

a) Hava personelinin yıpranma durumlarını düzeltmekle fiziki ve moral mukavemetlerini artırılmış ve mesleke tam bağlılık heves ve salim bir fikirle vazife görmeleri temin edilmiş, kaza ve kıyımlar mâkul bir hadde indirilmiş olacaktır.

b) Devlete çok pahalıya mal olan hava personelinin çabuk yıpranmalarının önüne geçilmiş, faal hizmet süresi artırılmış yıllık zayıat nispeti azalarak uçucu personel seviyesini muhafaza edebilmek için her sene alınması icabeden gönüllü namzedlerinin miktarı azalmış olacaktır.

c) Havacılık mesleki yeniden cazip bir hale gelecek memleket gençleri arasında gönüllü kitlesi temin olunacak bunlardan kalifiye insan seçmek imkânları sağlanacaktır.

Millî Savunma Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Millî Savunma Komisyonu

Esas No. 1/318

Karar No. 12

1 . IV . 1952

Yüksek Başkanlığa

Uçucular için tazminat verilmesi hakkında Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 4 . I . 1952 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı gerekçesiyle birlikte 21 . I . 1952 tarihinde komisyonumuza havale buyurulmuş ve 27 . II . 1952 tarihinde Millî Savunma Bakanı ve Maliye Bakanlığı temsilcileri huzuriyle müzakeresine başlanmıştır.

Hava sınıfının ve bilhassa uçucuların her an karşılaştıkları zorluklar ve uçuşun insan vücudunda yaptığı yıpratmayı karşılamak üzere bir tazminat verilmesi gerek ordumuzca ve gerekse diğer muasır ordularca bir esas olarak kabul edilmiştir. Bir taraftan bu zorlukla mücadele ve diğer taraftan uçucuların her an karşılaştığı tehlikeleri yenmek üzere bu mesleke intisap edenleri teşvik zımında ve ilk hava sınıfının ordumuzda vücut bulduğu zamanlarda ayda sekiz altın gibi büyükçe bir tazminat kabul edilmişti. Bilâhara altın paranın ortadan kalkması ve diğer taraftan uçucuların adedinin artması dolayısıyla 1 Haziran 1926 tarih ve 889 sayılı Kanunla bu tazminat yeniden tanzim olundu. Bu kanunla da (98) lira maaş alan bir yüzbaşıya takriben (90) lira uçuş tazminatı verilmişti. Bilâhara ve 3485 sayılı Kanunla bir ayarlama daha yapılmış uçuculara diploma tarihinden itibaren ayda (30) liradan başlayan ve her iki senede bir (10) lira zam gören bir esas kabul edilmiştir. İkinci Dünya Harbi zamanında para kıymetinin düşmesi ve tazminatın ise maaş miktariyle mütehavvil değil sabit olarak kalması verilen tazminatı mâruz kalman yıpratma ile mütenasip hadde tutamamıştır.

Yeni tasarı ile bu mahzurları önlemek ve tazminatı maaş miktarının bir tâbii olmak üzere mütehavvil kılınmıştır ki, bu da yaşla birlikte eksilen vücut mukavemeti ve buna mukabil artan ihtiyaç dolayısıyla hakikata uygundur. Şu kadar var ki bu artış ancak en küçük hava birliği olan filo komutanı yarbayı kadar devam etmekte ve

bundan yukardaki birlik komutanları kendi tayyarelerini bizzat kullanmak mecburiyetinde olmadıkları gibi maaşları da hayli yükselmiş bulunduğu bunlara da yarbayın almakta bulunduğu tazminatın verilmesi uygun bulunmuştur. Bu esas prensipler göz önünde tutularak erden yarbayı kadar pilotlara maaşlarının % 50 si, yetiştirme ve çalışmaları esas pilotlara nazaran daha hafif ve muayyen tip tayyareleri kullanmaya yetkili topçu pilotlarına % 30 ve uçuşu olmayıp tayyare ekibine dâhil diğer subay ve assubaylara yine maaşlarının % 30 u nispetinde tazminat verilmesi kabul edilmiştir. Tayyarede hizmet gören harita subayı, askerî ve sivil memurlara da uçuş müddetlerine munhasır olmak üzere saat başına beş lira tazminat verilmesi uygun bulunmuştur.

Hava okulları ve kurslarındaki öğrencilere bedenî yıpratmalarının karşılığı olarak diploma tarihlerine kadar teğmen aylık tutarının % 25 i nispetinde ve râstlara % 15 nispetinde bir tazminat verilmesi muvafık bulunduğu gibi bunları bilfiil yetiştiren ve bu sebeple de emsaline nispetle çok fazla uçuş yapan öğretmenlere yetiştirdikleri talebe başına (250) lira mükâfat verilmesi muvafık telâkki olunmuştur. Keza prototip tayyareyi ilk uçuran pilota (500) lira ve tamir edilmiş tayyarelerin teerübesini yapan ve dolayısıyla nefislerini tehlikelere mâruz bırakan pilotlara da yüzer liralık mükâfat verilmesi uygun bulunmuştur. Pilotlardan şehit olanlara şimdiye kadar Hava Kurumunca verilmekte olan (2 500) lira, bu kurumun malî durumu dolayısıyla, kaldırılmış ve Millî Savunma Bakanlığınca verilen ayrıca (2 500) lira da para kıymetinin düşmesi dolayısıyla az görülmüş olduğundan eskiden verilen ceman (5 000) lira yerine (7 500) lira verilmesi muvafık bulunmuştur.

Gecici maddeler ile şimdiye kadar tazminat alanlardan yer hizmetine ayrılanlar veya uçuşu olmayınların eski müktesep hakları baki tutulmuş ve fakat bundan sonraki zamlardan istifade ettirilmemiştir.

Bu ana fikirlere müsteniden Bakanlar Kurulunca kabul edilmiş tasarının 1-5 nei maddeleri aynen kabul edilmiştir.

6 neı maddedeki 25 lira 250 liraya çıkarılmıştır. Ve bu ikramiyenin bir senede 750 liradan fazla olamayacağına dair bir fıkra eklenmiştir.

7 neı maddenin son fıkrasındaki 25 lira 100 liraya çıkarılmıştır.

8 neı madde aynen kabul edilmiştir.

9 neu maddenin son fıkrasındaki 5 000 lira 7 500 liraya çıkarılmıştır.

10 neu madde ile hava kazalarından mütevellit sebeplerle uçuş yapamayanlara bir sene müddetle uçuş tazminatı verileceği ilâve edilmiştir.

Birinci ve ikinci geçici maddeler esas itibariyle kabul edilmiştir.

Üçüncü geçici maddeye lüzum görülmediğinden kaldırılmıştır.

Bunun yerine ürüncü geçici madde olarak evvelce hava kurumunca şehit ailelerine verilen 2500 lira 1 Temmuz 1951 tarihinden itibaren kaldırılmış bulunduğundan bunu alan şehit ailelerine Millî Savunma Bütçesinden diğer 2500 liranın verilmesi suretiyle 5000 liraya iblâğı kabul edilmiştir.

10 neu maddenin ilâvesi dolayısıyla Hükümetin 10 neu maddesi 11 neı madde olarak kabul edilmiştir.

12 neı madde keza 13 neı madde olarak kabul

edilmiştir.

Havalesi gereğince Maliye Komisyonuna verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millî Savunma Ko. Başkanı Bu R. Sözcüsü
Kocaeli Elâzığ
Dr. S. Önhon M. Ş. Yazman

Kâtip Çanakkale Denizli
Niğde S. Endik Gl. F. Karabudak
H. N. Yurdakul S. Endik Gl. F. Karabudak
Erzurum Erzurum

F. Çobanoğlu Esasa muhalif olmamakla beraber bâzı madde hükümlerine muhalifim
M. Zeren

Eskişehir İstanbul İstanbul
Gl. A. F. Cebesoy H. Yaman S. Yaver
İnzada bulunamadı

Kars Kastamonu Kayseri
H. Tugaç Gl. G. Deniz Gl. İ. Berkok
Kütahya Muğla Rize
Org. A. Gündüz N. Poyrazoğlu K. Balta

İnzada bulunamadı
Rize Seyhan Trabzon
Z. R. Sporel S. Tekelioğlu Gl. N. Altuğ
Van Kütahya

Gl. K. Özalp Diğer hava subayı pilotlara % 50 zam kabul edildiği halde topçu pilotlara % 30 zam haksızlıktır, bu sebeple muhalifim.

B. Besin

Maliye Komisyonu Raporu

T. B. M. M.

Maliye Komisyonu

Esas No. 1/318

Karar No. 43

7. IV. 1952

Yüksek Başkanlığa

Hükümetçe hazırlanıp, Başkanlığa Komisyonumuza havale buyrulan, Uçucular İçin Tazminat kanunu tasarısı, Millî Savunma ve Maliye Bakanlıkları temsilcileri huzurları ile incelenip görüldü.

Hükümet temsilcileri dinlendikten ve Millî Savunma Komisyonu raporu okunduktan sonra gereğini düşünen Komisyonumuz :

Tasarının gerekçesinde de teferruath olarak

bahsedilen husuların, havaçılığın bugünkü inkişafı ve Millî Savunmadaki ehemmiyetini göz önüne almış, büyük ve devamlı bir yıpranmaya mâruz kalan uçucu personelin böyle bir tazminatı hak ettikleri ve tasarının kabulü halinde havaçılığa karşı rağbetin artacağı neticesine vararak tasarının esasının kabulü ile maddelere geçilmesine ittifakla karar vermiştir.

Tasarı muhtevasının, yalnız uçuculara de-

ğil, vazifede şehit olanlar ve sıhhi ve sair sebeplerle uçuculuktan ayrılarak yerde vazife görürülecek olanlara da tazminat verilmesi gibi hükümler ihtiva etmesi sebebi ile, başlığın muhtevaya uygun olması mütalâa edilmiş ve «Hava sınıfı mensuplarına verilecek tazminat kanunu tasarısı» olarak değiştirilmesi karar altına alınmıştır.

Birinci madde; Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

İkinci madde; son cümlede «gelen altı ay» ibaresinin «gelen ilk altı ay» şeklinde değiştirilmesi için Siird Milletvekili M. Daim Süalp tarafından yapılan teklif Komisyonea benimsenmemiş ve teklif sahibinin muhalefeti ile reddedilmiştir. Fakat bu ibareden maksadın «mütakıp her altı ay» olarak mütalâa edilmesi gerektiği tezekkür edilerek madde Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Üçüncü madde; birinci fıkradaki % 50 nispetin % 25 olarak kabul edilmesi zımında Siird Milletvekili M. Daim Süalp ve Amasya Milletvekili Hâmit Koray tarafından yapılan teklif, havacılığı inkişaf etmiş olan milletlerin vermekte oldukları tazminat miktarının çok dunda bir nispeti ihtiva etmesi bakımından uygun görülmemiş ve adı geçen üyelerin muhalefetleri karşısında, madde Hükümetin teklifine uyularak aynen kabul edilmiştir.

Dördüncü madde; Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

Beşinci madde; Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

Altıncı madde; Millî Savunma Komisyonunun teklifi aynen kabul edilmiştir.

Yedinci madde; Millî Savunma Komisyonunun teklifi aynen kabul edilmiştir.

Sekizinci madde; birinci fıkrada tesbit olunan (beş) lira, uçucuların aldıkları tazminatla mütenasip olarak artırılmış ve (yedi) lira şek-

linde tesbit edilmiştir. Ayrıca ikinci fıkradaki (geçmez) kelimeleri ise redaksiyon maksadı ile (geçemez) olarak tesbit edilmiştir.

Dokuzuncu madde; Millî Savunma Komisyonunun teklifi aynen kabul edilmiştir.

Onuncu madde; Millî Savunma Komisyonunun 10 nevi maddesine sarahat verilmiş ve uçuş dışında vukubulacak kazaların maddeye ithal edilmemesi için «uçuş kazalarından mütevellit sebeplerle» olarak revizyona tâbi tutulmuştur.

Geçici birinci madde; Millî Savunma Komisyonunun teklifi aynen kabul edilmiştir.

Geçici ikinci madde; Millî Savunma Komisyonunun teklifi aynen kabul edilmiştir.

Geçici üçüncü madde; Millî Savunma Komisyonunun teklifindeki «kongre kararıyle» ifadesi resmî metne uydurulmuş ve «Kurultay kararıyle» diye değiştirilmiştir.

On birinci madde; Millî Savunma Komisyonunun 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

On ikinci madde; (1. III. 1952) tarihi (Yayımı) olarak değiştirilmiştir.

On üçüncü madde; Hükümet teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Tadil olunan şekli ile tekrar reye vaz'edilen tasarının kabulüne ittifakla karar verilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Maliye Komisyonu

Başkanı

Rize

İzzet Akçal

Amasya

H. Koray

İmzada bulunamadı

Niğde

H. Arıbaş

Sivas

Şevki Ecevit

Bu rapor

Sözcüsü

Siird

M. Daim Süalp

Malatya

E. Doğan

İmzada bulunamadı

Seyhan

Z. Akçal

Yozgad

Fuat Nizamoglu

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/318

Karar No. 76

6 . V . 1952

Yüksek Başkanlığa

Uçucular için tazminat verilmesi hakkında Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca Yüksek Meclise arzı kararlaştırılıp Başbakanlığın 18 . I . 1952 tarihli ve 6/189 sayılı tezkeresi ile sunulan kanun tasarısı Millî Savunma ve Maliye Komisyonları raporlarıyla birlikte komisyonumuza havale olunmakla Millî Savunma Bakanlığı adına Hava Kuvvetleri Komutanı ve Maliye Bakanlığı temsilcisi hazır oldukları halde incelenip görüşüldü.

Tasarı gerekçesinde de tafsilen açıklandığı üzere:

1. Maddeten ve mânen yıpranmaları mukabilinde hava subaylarımıza tazminat vermeyi istihdaf eden 3485 sayılı Kanunun bugünkü ihtiyaç ve zaruretler karşısında maksadı temin edebilmekten uzak olması ve havacılığımızın başlanğıç tarihinde tesbit edilip verilen tazminat miktarının ve şeklinin zamanla ve çeşitli malî ve iktisadi mülâhazalarla o zamanki kıymetinin ve miktarının dahi dununa düşmüş olması ve hayat şartlarının ve paramızın iştirâ kabiliyetinin doğışmesi neticesinde verilecek tazminatın hiç olmazsa ihdas edildiği tarihteki miktar ile mütenasip ve ihdas gayesine uygun olarak bugünkü maksadı ve ihtiyacı temin eder dereceye yükseltilmesini,

2. Hava kuvvetlerinin bugünkü ehemmiyeti, bu sınıf mensuplarının bilhassa uçanlarının gördükleri ve bundan sonra görecekleri vazifeler ve mâruz kalacakları ağır şartlar ve yıpranmalar muvacehesinde bu sınıfa vâkı olacak talep ve rağbetin idamesini ve artırılmasını ve gittikçe fennileşen ve o nispette ağırlaşan harb tayyareciliğinin bilhassa gençleri tahrik ve teşvik edici, cazip bir meslek haline getirilmesini,

Temin maksadiyle tasarının sevkedilmiş olduğu anlaşılmıştır.

Esas olarak sınıfa rağbeti temine, bu sınıfın çok yıpranmasını karşılamaya mâtuf olan ve Millî Savunma ve Maliye komisyonlarınca tadelen kabul olunan kanun tasarısı üzerinde ya-

pılan görüşmelerden ve vâkı sualler üzerine Hükümet temsilcilerinden tatmin edici cevaplar alındıktan sonra maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Tasarı başlığı daha umumî bir tâbir olarak (Uçuş tazminatı hakkında kanun tasarısı) şeklinde değiştirilmek suretiyle kabul edilmiştir.

Tasarının birinci maddesi, tavzihe muhtağ olmıyan bir tekerrürden sakınmak ve birbirine münasebeti olan fıkraları birleştirmek suretiyle esası değiştirmiyen küçük bir tadil ile, ikinci madde ise aynen kabul edilmiştir.

Üçüncü madde şu tadil ile kabul edilmiştir : Uçuştan mütevellit sıhhi sebeplerle uçuştan ayrılan subay ve assubaylara tazminat verilebilmesi için (Hava sınıfında kalmaları) kaydı tasarının üçüncü maddesinde yer almış ise de, uçuştan mütevellit sıhhi sebeplerle ayrılanların Hava sınıfından gayri sınıflara da nakledildikleri ve oralarda da vazifelendirildikleri takdirde bu haktan mahrum edilmemelerini temin maksadiyle ve bu kaydın kaldırılması suretiyle tadelen kabul edilmiştir.

Tasarının 4 ve 5 nei maddeleri ile Millî Savunma Komisyonunun hazırladığı altıncı maddedeki (mecmû öğrenci miktarına göre) kaydına lüzum olmadığından bu cümle çıkarılmak suretiyle 7 nei madde aynen kabul edilmiştir.

Sekizinci madde, hem vuzuhu temin etmek hem de tayyare içinde ve uçuş esnasında vazife alacakları bu maddede tâyin ve tesbit edici tafsilâta girmemek ve bilhassa bu tazminatı maddenin içine konabilen vazifelilere hasru tahsis etmek ve meselâ topçu tayyarelerinde râsıt olarak bulunan ve vazifelendirilenler gibi her sınıfta bu mahiyette uçuş vazifesini yapacak olanları daha umumî şekilde ifade etmeyi tercih maksadiyle yeniden hazırlanmıştır ve bu münasebetle şurasını da tavzih etmeye lüzum görülmüştür: «Gerek Hükümetçe bu maddeye konulan haritacıların, gerekse konulmıyan ve fakat ileride konulmasına ihtiyaç duyulabilecek olan havadan gayri sınıf-

ların tayyare ekibine dâhil olanları bu kanunun birinci maddesinin (b) fıkrası hükmüne tâbi olurlar».

Millî Savunma Komisyonunun değiştirii olan 9 neu madde ile Maliye Komisyonunun hazırladığı 10 neu madde aynen kabul edilmiştir.

Millî Savunma Komisyonunun hazırladığı 11 nei madde aynen kabul edilmekle beraber kanun tekniği bakımından bu maddenin geçici maddelerden evvel metinde yer alması uygun görölerek madde sırası buna göre tanzim edilmiştir.

Müktesep hakların mahfuziyetini temin maksadiyle hazırlanmış olan geçici maddelerdeki tekerür eden (müktesep hak olarak) ibareleri çıkarılmak suretiyle Millî Savunma Komisyonunun hazırlanmış olduğu birinci, ikinci ve üçüncü geçici maddeler aynen kabul edilmiştir.

Maliye Komisyonunun 12 nei maddesi ve Hükümetin 12 nei maddesi 13 neu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Kamutayın tasvibine arz edilmek üzere Yük-

sek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.	Bu Rapor Sözcüsü
İstanbul	Burdur	Bilecik
<i>E. Adakan</i>	<i>F. Çelikbaş</i>	<i>Gl. Y. Üresin</i>
Bolu	Giresun	Giresun
<i>İ. Gülez</i>	<i>H. Erlemen</i>	<i>M. Şener</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
<i>A. H. Başar</i>	<i>S. Oran</i>	<i>B. Bilgin</i>
İzmir	Kırklareli	Malatya
<i>T. Güreerk</i>	<i>Ş. Bakay</i>	<i>M. Ş. Eti</i>
Mardin		Trabzon
<i>R. Erten</i>		<i>S. F. Kalaycıođlu</i>
		Muhalfim

Topçu pilotlara daha aşağı nispette tazminat teklif edilmesi, ayrıca diğerlerine yarbay rütbesine kadar tazminat teklif edilmiş iken topçu pilotlara yüzbaşı rütbesinin âzami had olarak kabul edilmesi hususlarına muhalifiz

İstanbul
H. Hüsmen
Trabzon
S. F. Kalaycıođlu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Uçucular için tazminat kanunu tasarısı

MADDE 1. — Hava okulları ve kurslarını bitirip diploma alan uçuculardan pilot olan uçucularla, pilot olmıyan uçuculara ve halen müstahdem sivil uçuş öğretmenlerine aşağıdaki esaslara göre uçuculuk tazminatı verilir.

a) Pilotlara :

I - Erden yarbaya kadar (Yarbay dâhil) pilotlarla muadili maaştaki sivil ve askerî uçuculara aylıkları tutarının yüzde ellisi aylık tazminat olarak verilir. Aylık tutarı, assubay çavuş, aylık tutarından az olanlara assubay çavuş aylık tutarının yüzde ellisi aylık tazminat olarak verilir.

II - Topçu pilotlarına aylıkları tutarlarının yüzde otuzu nispetinde aylık tazminat verilir.

III - Yarbaydan yukarı rütbede veya muadili aylık alan pilotlara yarbay tazminatının aynı verilir.

b) Pilot olmıyan uçucular :

I - Tayyare ekibine dâhil olup uçuş görevlerine pilotla beraber katılmıya mecbur olan erden yarbaya (Yarbay dâhil) kadar olanlara aylıkları tutarlarının yüzde otuzu nispetinde aylık tazminat verilir. Aylık tutarı assubay çavuş aylık tutarından az olanlara assubay çavuşların aylık tutarlarının yüzde otuzu aylık tazminat olarak verilir.

II - Yarbaydan yukarı rütbede veya muadili aylık alanlardan uçuş ekibine dâhil olanlara yarbay tazminatının aynı verilir.

c) Hava okulları ve kurslarında ve Hava Harb Okulunda pilot olarak uçuşa başlıyan rütbeli veya rütbesiz öğrencilere uçuşa başladıkları tarihten diploma tarihine kadar teğmen aylık tutarının yüzde yirmi beşi, râsıt olarak uçuşa başlıyan rütbeli veya rütbesiz öğrencilere teğmen maaşı aylık tutarının yüzde on beşi nispetinde aylık tazminat verilir.

MADDE 2. — Uçuculuk tazminatı alabilmek için her altı ayda en az otuz saat uçuş yapmak şarttır. Altı ay içinde otuz saat uçuş yapmıyan uçucuların uçuş tazminatları kesilir. Şu kadar ki, bu kesiliş gelen altı ay içinde otuz saat uçuş yapıncaya kadar devam eder.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Uçucular için tazminat kanunu tasarısı

MADDE 1. — Hükümetin 1. nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Hükümetin 2. nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MALİYE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Hava sınıfı mensuplarına verilecek tazminat kanunu tasarısı

MADDE 1. — Hükümetin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Uçuş tazminatı hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Hava okulları ve kurslarını bitirip diploma alan uçucularla halen müstahdem sivil uçuş öğretmenlerine aşağıdaki esaslara göre uçuculuk tazminatı verilir.

a) Pilotlara :

I - Erden yarbaya kadar (yarbay dâhil) pilotlarla muadili maaştaki sivil ve askerî uçuculara aylıkları tutarının yüzde ellisi aylık tazminat olarak verilir. Aylık tutarı, assubay, çavuş, aylık tutarından az olanlara assubay çavuş aylık tutarının yüzde ellisi aylık tazminat olarak verilir. Yarbaydan yukarı rütbede veya muadili aylık alan pilotlara yarbay tazminatının aynı verilir.

II - Topçu pilotlarına aylıkları tutarlarının yüzde otuzu nispetinde aylık tazminat verilir.

b) Pilot olmıyan uçucular :

Tayyare ekibine dâhil olup uçuş görevlerine pilotla beraber katılmıya mecbur olan erden yarbaya (yarbay dâhil) kadar olanlara aylıkları tutarlarının yüzde otuzu nispetinde aylık tazminat verilir. Aylık tutarı assubay çavuş aylık tutarından az olanlara assubay çavuşların aylık tutarlarının yüzde otuzu aylık tazminat olarak verilir. Yarbaydan yukarı rütbede veya muadili aylık alanlardan uçuş ekibine dâhil olanlara yarbay tazminatının aynı verilir.

c) Hava okulları ve kurslarında ve Hava Harb Okulunda pilot olarak uçuşa başlıyan rütbeli veya rütbesiz öğrencilere uçuşa başladıkları tarihten diploma tarihine kadar teğmen aylık tutarının yüzde yirmi beşi râsıt olarak uçuşa başlıyan rütbeli veya rütbesiz öğrencilere teğmen maaşı aylık tutarının yüzde on beşi nispetinde aylık tazminatı verilir.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

M. S. K.

MADDE 3. — a) Uçuştan mütevellit sıhhi sebeplerle uçuştan menedilen uçucu subay ve asubay pilotlarla uçuş ekibine dâhil olan subay ve asubaylar, hava sınıfının diğer kısımlarına nakledilirler. Bu gibilere hava sınıfında kaldıkları müddetçe uçuştan ayrıldıkları sırada almakta oldukları rütbenin aylık tazminatının yüzde ellisi verilir. Topçu pilotlarına bu tazminat yüzbaşı (dâhil) rütbesine kadar verilir.

b) Diploma tarihinden itibaren on beş yıl (on beş yıl dâhil) bilfiil uçuş hizmeti yapanlardan disiplinsizlikten gayri sebeplerle hava sınıfının diğer kısımlarına naklolunanlar hakkında yukardaki (a) fıkrası hükümleri uygulanır.

MADDE 4. — Yedek Subay Kanununa göre yetiştirilecek ve görevlendirilecek yedek uçucularla Kara ve Deniz Kuvvetlerinden râsıt olarak alınacaklara 1 ve 2 nei maddedeki esaslara göre uçuculuk tazminatı verilir. Bir aydan noksan hizmetlerin tazminatı tam ay olarak hesap edilir.

MADDE 5. — Her hangi bir sebeple uçuştan menedilen her nevi uçuculardan tekrar uçuş hizmetine geçenler bu kanun hükümlerine göre uçuculuk tazminatı alırlar.

MADDE 6. — Hava Harb Okulu ve Hava okulları öğrencilerini bilfiil uçurmak suretiyle yetiştiren öğretmen «subay, asubay, sivil uçucu» lardan her birine her tedris devresi sonunda okul diploması almak suretiyle yetiştirdiği her öğrenci başına yirmi beşer lira hesabıyla mecmu öğrenci miktarına göre (yetiştirme ikramiyesi) verilir.

MADDE 7. — Prototip tayyareyi ilk uçuran ve tecrübe eden subay, asubay, sivil pilot, mühendis pilot her prototip tayyare için bir defaya mahsus olmak üzere beş yüz lira, Türk askerî fabrikalarında yapılmakta olan seri inşaattan çıkan tayyarelerin ilk tecrübesini yapan pilotlara tayyare başına yirmi beşer lira tecrübe tazminatı verilir.

MADDE 8. — Haritacı subay, haritacı askerî ve sivil memur ve asubaylarla havacılıkta daimî veya muvakkat olarak çalışan ve fakat uçucu olmayıp da yalnız tayyare içinde uçuş esnasında iken fennî ve teknik vazife maksadıyla

MADDE 3. — Hükümetin 3 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümetin 4 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Hükümetin 5 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Hava Harb Okulu ve hava okulları öğrencilerini bilfiil uçurmak suretiyle yetiştiren öğretmen «subay, asubay, sivil uçucu» lardan her birine her tedris devresi sonunda okul diploması almak suretiyle yetiştirdiği her öğrenci başına 250 lira hesabıyla mecmu öğrenci miktarına göre (yetiştirme ikramiyesi) verilir. Yalnız bu ikramiye miktarı her öğretmen için senede (750) lirayı geçemez.

MADDE 7. — Prototip tayyareyi ilk uçuran ve tecrübe eden subay, asubay, sivil pilot, mühendis pilot, her prototip tayyare için bir defaya mahsus olmak üzere 500-lira, Türk Askerî fabrikalarında yapılmakta olan seri inşaattan çıkan tayyarelerin ilk tecrübesini yapan pilotlara tayyare başına 100 lira tecrübe tazminatı verilir.

MADDE 8. — Hükümetin 8 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

Mal. K.

MADDE 3. — Hükümetin 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümetin 4 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Hükümetin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Millî Savunma Komisyonunun 6 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Millî Savunma Komisyonunun 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Haritacı subay, haritacı askerî ve sivil memur ve assubaylarla havacılıkta daimî veya muvakkat olarak çalışan ve fakat uçuşçu olmayıp da yalnız tayyare içinde uçuş esnasında iken fennî ve teknik vazife maksadiyle

B. K.

MADDE 3. — a) Uçuştan mütevellit sıhhi sebeplerle uçuştan ayrılan uçuşçu subay ve assubay pilotlarla uçuş ekibine dâhil olan subay ve assubaylar, uçuştan ayrıldıkları sırada almakta oldukları rütbenin aylık tazminatının yüzde ellisi verilir. Topçu pilotlarına bu tazminat yüzbaşı (dâhil) rütbesine kadar verilir.

b) Diploma tarihinden itibaren on beş yıl (on beş yıl dâhil) bilfiil uçuş hizmeti yapanlardan disiplinsizlikten gayri sebeplerle hava sınıfının diğer kısımlarına naklolunanlar hakkında yukarıdaki (a) fıkrası hükümleri uygulanır.

MADDE 4. — Hükümetin 4 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Hükümetin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Hava Harb Okulu ve hava okulları öğrencilerini bilfiil uçurmak suretiyle yetiştiren öğretmen «subay, assubay, sivil uçuşçu» lardan her birine her tedris devresi sonunda okul diploması almak suretiyle yetiştirdiği her öğrenci başına 250 lira hesabıyla (yetiştirme ikramiyesi) verilir. Yalnız bu ikramiye miktarı her öğretmen için senede (50) lirayı geçmez.

MADDE 7. — Millî Savunma Komisyonunun 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Uçuş ekibine dâhil olmayıp da muvakkat vazife ile uçuş esnasında tayyare içinde vazife alanlara her uçuş saati başına 7 şer lira verilir.

Ancak bu suretle bir ay zarfında verilecek

uçacak doktor, hemşire, muhabereci elektrikçi, tüfekçi, mühendis ve teknisiyen gibilere her uçuş saati için maaş veya ücretlerinden başka beşer lira verilir.

Haritacı subaylarla haritacı askeri ve sivil memur ve assubaylardan maadasına bu suretle verilecek paranın aylık yekûnu maaş tutarlarının yüzde otuzunu geçmez. Şu kadar ki, yarbaydan yukarı rütbede veya muadili aylık veya ücret alanların alacağı para yekûnu yarbay maaş tutarının yüzde otuzunu geçmez.

MADDE 9. — Vazife uçuşu yapan uçucularla hangi meslek ve sınıftan olursa olsun vazifeli olarak tayyarede bulunup uçuştan mütevellit sebeplerle şehit olanların maaşa müstahak ailelerine ve maaşa müstahak ailesi olmadığı takdirde mirasçılarına, kanuni hisseleri nispetinde tevzi edilmek üzere tazminat olarak beş bin lira verilir.

MADDE 10. — 3485 sayılı Kanun ile ek ve tadilleri kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun neşrin-den evvel pilot olan veya olmiyan ve uçuş ekibine dâhil bulunan veya bulunmiyan uçuculardan sağlık durumu sebebiyle yer hizmetlerine nakledilip kaldırılan hükümlere göre bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte tahsisat alanların almakta oldukları bu tahsisatları verilmeye devam edilir. Bu miktarlar eski hükümlere göre artışa tâbi tutulmaz.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte, kaldırılan 3485 sayılı Kanunun 3 ncu maddesi gereğince zam almakta olanların aldıkları miktarlar bunların sözü geçen maddede yazılı vazifeleri fiilen ifa etmekle beraber sağlık durumları da uçuşa müsaade ettiği müddetçe ödenmeye devam edilir. Bu miktarlar eski hükümlere göre artışa tâbi tutulmaz. Bu

MADDE 9. — Vazife uçuşu yapan uçucularla hangi meslek ve sınıftan olursa olsun, vazifeli olarak tayyarede bulunup uçuştan mütevellit sebeplerle şehit olanların maaşa müstahak ailelerine ve maaşa müstahak ailesi olmadığı takdirde mirasçılarına kanuni hisseleri nispetinde tevzi edilmek üzere tazminat olarak (7 500) lira verilir.

MADDE 10. — Hava kazalarından mütevellit sebeplerle tedavi veya hava değişimi dolayısıyla uçuş yapamıyan uçuculara kaza tarihinden itibaren bir sene müddetle uçuş tazminatları aynen verilir.

MADDE 11. — Hava sınıfı mensuplarına verilecek zamlar ve tazminler hakkındaki 24 Haziran 1937 tarihli ve 3485 sayılı Kanun ve tadilleri ve bu kanuna ek 5626 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun neşrin-den evvel sıhhi sebeplerle yer hizmetlerine nakledilmiş olanlara 3485 sayılı Kanunun 4 ncu maddesi hükümlerine göre verilmekte olan uçuş tazminatının ödenmesine müktesep hak olarak devam olunur. Ancak; bu kanunun yayımından sonra geçecek hizmet seneleri için artış yapılmaz.

GEÇİCİ MADDE 2. — Hava okulları, birlikleri ve müesseselerindeki assubay ve sivil makinstlerle telsiz muhabere ve fotoğraf assubaylarına 3485 sayılı Kanunun 3 ncu maddesi hükümlerine göre verilmekte olan uçuş tazminatının ödenmesine müktesep bir hak olarak devam olunur. Ancak; bu kanunun yayımından sonra geçecek hizmet seneleri için zam yapılmaz.

Mal. K.

uçacak doktor, hemşire, muhabereci, elektrikçi, tüfekçi, mühendis ve teknisyen gibilere her uçuş saati için maaş veya ücretlerinden başka yedişer lira verilir.

Haritacı subaylarla, haritacı askerî ve sivil memur ve assubaylardan madasına bu suretle verilecek paranın aylık yekûnu maaş tutarlarının yüzde otuzunu geçemez. Şu kadar ki, yarbaydan yukarı rütbede veya muadili aylık veya ücret alanların alacağı para yekûnu yarbay maaş tutarının yüzde otuzunu geçemez.

MADDE 9. — Millî Savunma Komisyonunun 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Uçuş kazalarından mütevellit sebeplerle tedavi veya hava değişimi dolayısıyla uçuş yapamıyan uçuculara kaza tarihinden itibaren bir sene müddetle uçuş tazminatları aynen verilir.

MADDE 11. — Millî Savunma Komisyonunun 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Millî Savunma Komisyonunun geçici 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. — Millî Savunma Komisyonunun geçici 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

B. K.

para, aylık, maaş veya ücret tutarlarının yüzde otuzunu geçemez. Yarbaydan yukarı rütbede veya muadili aylık veya ücret alanların alacağı para yekûnu da yarbay maaş tutarının yüzde otuzunu geçemez.

MADDE 9. — Millî Savunma Komisyonunun 9 ncu maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Maliye Komisyonunun 10 ncu maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Millî Savunma Komisyonunun 11 nci maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun neğrinden evvel sıhhi sebeplerle yer hizmetlerine nakledilmiş olanlara 3485 sayılı Kanunun 4 ncu maddesi hükümlerine göre verilmekte olan uçuş tazminatının ödenmesine devam olunur. Ancak; bu kanunun yayımından sonra geçecek hizmet seneleri için artış yapılmaz.

GEÇİCİ MADDE 2. — Hava okulları, birlikleri ve müesseselerindeki assubay ve sivil makineci ve telsiz muhabere ve fotoğraf assubaylarına 3485 sayılı Kanunun 3 ncu maddesi hükmüne göre verilmekte olan uçuş tazminatının ödenmesine devam olunur. Ancak; bu kanunun yayımından sonra geçecek hizmet seneleri için zam yapılmaz.

gibilere uçuş ekibine dâhil oldukları takdirde haklarında yalnız bu kanunun 1 nci maddesinin (b) fıkrası hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 3. — 1951 malî yılının son altı ayı içinde 3485 sayılı Kanunun 2 nci maddesi gereğince 15 saat uçuş yaparak uçuş tazminatına hak kazanmış olanlar 1952 malî yılının ilk altı ayı için 30 saat uçuş yapmış sayılarak bu devreye ait uçuş tazminatına hak kazanırlar.

MADDE 11. — Bu kanun 1. III. 1952 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12. — Bu kanunu Maliye ve Millî Savunma bakanları yürütür.

Başbakan
A. Menderes

Devlet Bakanı

Millî Savunma Bakanı
H. Köymen

Dışişleri Bakanı
F. Köprülü

Millî Eğitim Bakanı
T. İleri

İsko. ve Ticâret Bakanı
M. Ete

G. ve Tekel Bakanı
S. Yırcalı

Ulaştırma Bakanı
S. Kurtbek

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
S. Ağaoğlu

Adalet Bakanı
R. Nasuhioğlu

İçişleri Bakanı ve
Dev. B. V.
F. L. Karaosmanoğlu

Maliye Bakanı
H. Polatkan

Bayındırlık Bakanı
K. Zeytinoğlu

Sa. ve So. Y. Bakanı
Dr. E. H. Üstündağ

Tarım Bakanı
N. Ökmen

Çalışma Bakanı ve
İşletmeler B. V.
N. Özsan

GEÇİCİ MADDE 3. — Şehit hava mensuplarına hava kurumunca verilmekte olan ve 1 Temmuz 1951 tarihinden itibaren kongresi kararıyla kesilmiş olan 2 500 lira tazminatı, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar almamış bulunanlara 5 000 liraya iblağı suretiyle Millî Savunma Bakanlığı Bütçesinden ödenir.

MADDE 12. — Hükümetin 11 nci maddesi komisyonun 12 nci maddesi olarak kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Hükümetin 12 nci maddesi komisyonun 13 nci maddesi olarak kabul edilmiştir.

Mal. K.

B. K.

GEÇİCİ MADDE 3. — Şehid hava mensuplarına Hava Kurumunca verilmekte olan ve 1 Temmuz 1951 tarihinden itibaren Kurultay kararıyla kesilmiş olan 2 500 lira tazminat, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar almamış olanlara 5 000 liraya iblâğı suretiyle Millî Savunma Bakanlığı bütçesinden ödenir.

MADDE 12. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 13. — Hükümetin 12 nei maddesi 13 neü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Maliye Komisyonunun geçici 3 neü maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Maliye Komisyonunun 12 nei maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Hükümetin 12 nei maddesi 13 neü madde olarak aynıyle kabul edilmiştir.